

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-11381-024
Otsuse kuupäev	4. jaan 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Veiko Kopamees, Anastasia Nezgovorova
Tarbija	
Kaupleja	OÜ Toru SOS, 12620564
Tarbija nõue	Teenustasu tagastamine ja kahju hüvitamine.
Asja läbivaatamise aeg	21. dets 2021

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid 9.augustil 2021 töövõtulepingu, millega kaupleja võttis enesele kohustuse parandada tarbija elamus toruleke ja tarbija kohustus tasuma teenuse eest lähtudes kaupleja hinnakirjast.

Kaupleja asendas tuvastatud lekkekohas torukolmiku ja esitas tarbijale akt/arve nr 09/08/91 65,00 euro tasumiseks. Tarbija on töö eest tasunud.

Tarbija väidab, et märkas mõned tunnid peale töö tegemist torustiku leket teises kohas, so kohas, kus toru oli kolmiku asendamise võimaldamiseks lahti võetud. Lekkekohast tilkus vett pelleti ettesöötmostorule, mille tulemusena torus olnud pellet paisus, kiilutas kinni ettesöötmostmehhanismi ja purustas mehhanismi mootori.

Kaupleja teine mehhaanik parandas uue lekkekoha 16.augustil 2021, mille eest tarbija tasus akt/arve alusel 70,00 eurolt.

Tarbija väidab, et kaupleja on lepingu rikkumisega põhjustanud talle kahju. Teine leke on esimese töö lohaka tegemise tagajärjeks. Vee tilkumine uuest kaupleja põhjustatud lekkekohast viis mootori purunemiseni. Mootori parandamise kulu on 234,00 eurot.

Tarbija nõuab kauplejalt kahju hüvitamist summas 234,00 eurot ja esialgse töö eest makstud 65,00 euro tagastamist ning seadusjärgse viivise maksmist alates 28.augustist 2021.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja väidab, et 9.augusti 2021 tellimuse sisuks oli avariilise veeleke kõrvaldamine. Kaupleja tegi töö tarbija juuresolekul nõuetekohaselt. Lekkekoht parandati uue detaili (kolmiku) paigaldamisega ja tarbija tasus tehtud töö eest arves näidatud summa. 16.augustil

2021 parandati tarbija tellimusel torustiku veeleke teises kohas. Kaupleja tegi ka selle töö tarbija juuresolekul nõuetekohaselt. Lekkekoht parandati ja tarbija tasus tehtud töö eest arves näidatud summa.

Kaupleja väidab, et tegemist on kahe erineva tellimuse täitmisega. Tarbija ei ole esitanud tõendeid, mis kinnitaks, et pelletikatel oli enne esimese töö tegemist töökorras ja paigaldatud nõuetekohaselt. Tarbija on rikke kohta esitanud hinnapakkumise, kuid ei ole esitanud tõendeid rikke põhjuse kohta.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud tõenditest saab järeldada, et poolte õigussuhe põhineb töövõtulepingul. VÕS § 635 järgi kohustub töövõtja töövõtulepinguga valmistama või muutma asja või saavutama teenuse osutamisega muu kokkulepitud tulemuse (töö), tellija aga maksma selle eest kokkulepitud tasu. Kaupleja on teinud töö oma majandustegevuses; seega on sõlmitud lepingu puhul tegemist tarbijatöövõtulepinguga VÕS § 635 lg 4 tähenduses.

VÕS § 641 järgi peab tarbijatöövõtu puhul töö vastama tavaliselt seda liiki tööle omasele kvaliteedile, mida tarbija võis töövõtja reklaami või avalduste põhjal mõistlikult eeldada.

Tarbija on esitanud kahju hüvitamise nõude, teenustasu tagastamise nõude ja viivitusintresside nõude. Komisjon hindab esmalt kahju hüvitamise nõuet ja seejärel teenustasu tagastamise nõuet. Viivitusintresside nõue jagab põhinõude saatust.

VÕS § 127 järgi on kahju hüvitamise eesmärgiks kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud. Kahju ei kuulu hüvitamisele ulatuses, milles kahju ärahoidmine ei olnud selle kohustuse või sätte eesmärgiks, mille rikkumise tagajärjel kahju hüvitamise kohustus tekkis. Lepingulist kohustust rikkunud lepingupool peab hüvitama üksnes kahju, mida ta nägi rikkumise võimaliku tagajärjena ette või pidi ette nägema lepingu sõlmimise ajal, välja arvatud juhul, kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu. Isik peab kahju hüvitama üksnes juhul, kui asjaolu, millel tema vastutus põhineb, on kahju tekkimisega sellises seoses, et tekkinud kahju on selle asjaolu tagajärg (põhjuslik seos). Kahjuhüvitisest tuleb maha arvata igasugune kasu, mida kahjustatud isik sai kahju tekitamise tagajärjel, eelkõige tema poolt säästetud kulud, välja arvatud juhul, kui kasu mahaarvamine oleks vastuolus kahju hüvitamise eesmärgiga.

VÕS § 128 lg 2 järgi seisneb otsene varaline kahju eelkõige kaotsiläinud või hävinud vara väärtuse või vara halvenemisest tekkinud väärtuse vähenemise, isegi kui see tekib tulevikus, ning kahju tekitamisega seoses kantud või tulevikus kantavad mõistlikud kulud, sealhulgas mõistlikud kulud kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks ja hüvitise saamiseks, muu hulgas kahju kindlaks tegemiseks ja kahju hüvitamisega seotud nõuete esitamiseks.

Komisjon selgitab tarbijale, et kahju hüvitamise nõudes lasub kahju tekkimise ja seda põhjustanud asjaolu vahelise põhjusliku seose tõendamise kohustus kahjustatud isikul. Lepingul teisel poolel lasub kohustus tõendada, et kahju ei ole tekkinud tema tegevuse/tegevusetuse tagajärjel või et kahju on tekkinud kolmandate isikute või kahjustatud isiku tegevuse tagajärjel. Hüvitise nõude suuruse üle vaidlemisel peab kumbki pool tõendama

oma väiteid.

Tarbija väidab, et tal on tekkinud kahju summas 234,00 eurot, milleks on rikutud pelleti ettesöötismehhanismi mootori ja selle paigaldamise kulu. Tarbija tõendab kahju suurust OÜ Küttemeister 18.augusti 2021 pakkumusega nr 101993. Komisjonil ei ole iseenesest alust kahelda mootori vahetamise vajaduses ja selle maksumuses.

Samas nõustub komisjon kauplejaga selles, et tarbija ei ole tõendanud, mis on mootori katki minemise otseseks või kaudseks põhjuseks. OÜ Küttemeister pakkumusega on tõendatud mehhanismi mootori asendamise kulu aga sellest ei selgu, milles seisneb mootori rike ega ka rikke tekkepõhjus.

Tarbija on kirjeldanud, et 9.augustil 2021 tekitatud lekkekohast tilkus vesi pelleti ettesöötistorule ning valgus mööda toru alla pelletianumasse. Seejärel imbus vesi pelletitesse, mille tõttu need paakusid. Paakunud pelletid ummistasid toru, mis koormas üle ettesöötismehhanismi mootori.

Kaupleja väidab, et 9.augustil 2021 parandatud lekkekoht asus pelletite katla kohal ning tarbija esile toodud märgumine võis tekkida pikema aja kestel.

Komisjon selgitab, et saab vaidluse lahendamisel toetuda esitatud tõenditele ning rajada otsuse tõendatud asjaoludele. Komisjon ei saa rajada otsust oletustele. Sõna sõna vastu olukorras, kuulub esitatud nõue rahuldamisele üksnes juhul, kui nõude esitaja väited on ülekaalukalt veenvad. Kõnealusel juhul sellist olukorda ei esine. Komisjoni arvates ei ole tarbija selgitus eluliselt usutav.

Tarbija poolt näidatud asukohas on pelletite ettesöötistorul roosteplekk, mis tõendab, et mingis ulatuses ja mingi aja kestel on sinna vett tilkunud (valgunud). Sellest ei saa aga iseenesest järeldada, et vesi valgus allasuunas tugevas kaldes olevat toru mööda pelletite anumasse.

On üldiselt teada, et vesi valgub gravitatsiooni mõjul alati maapinna poole; vee kulgemise suunda mõjutavad vaid teele jäävad takistused. Sama tõendab pelleti ettesöötistorul oleva roostepleki ümar kuju. Pikisuunalise liikumise korral olnuks ka roostejälg vähemalt osaliselt pikisuunalise kujuga.

Tarbija selgitustest ja teistest komisjoni kasutuses olevatest tõenditest ei ole võimalik järeldada, et toru pinnal oli midagi, mis võis takistada veetilkade valgumist toru külgedelt alla ja suunata vee kogumismahutisse.

Komisjoni hinnangul ei kinnita tarbija seletust ka märgumise ulatus. Tarbija väidab, et märkas vee tilkumist mõni tund peale kolmiku vahetamist. Komisjoni hinnangul ei saanud olla lühiajaliselt tilkunud (mitte voolanud) vee kogus olla piisav, et põhjustada kogumisanumas ja ettesöötistorus oleva pelleti paakumise tarbija poolt esitatud videolt nähtavas ulatuses.

Komisjon osundab VÕS §-le 139, mille järgi arvestatakse kahju hüvitamise nõuete lahendamisel kahjustatud isikust tulenevaid asjaolusid. Olukorras, kus tarbija märkas vee tilkumist pelletite hoiuruumis, pidanuks tarbija tegema toiminguid, mis on suunatud kahju tõrjumisele või selle vähendamisele (lg 2). Komisjon nõustub kauplejaga selles, et nähes väidetavalt vee liikumist pelletianuma suunas aga ka vee tilkumist pelletite hoiuruumis ja kogumisanuma läheduses, pidanuks tarbija võtma tarvitusele meetmed, mis hoidnuks ära

pelletite märgumise nii anumas kui ka ruumis tervikuna. Komisjonile jääb arusaamatuks, miks talus tarbija väidetaval viisil vee kulgemist pelletianumasse rohkem kui viie päeva kestel ega võtnud tarvitusele kahjustusi ärahoidvaid meetmeid.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija ei ole tõendanud kaupleja 9.augusti 2021 tegevuse (torukolmiku vahetamise) ja pelleti ettesöötismehhanismi mootori rikke vahel põhjusliku seose olemasolu ja kaupleja vastu suunatud kahju hüvitamise nõude rahuldamiseks alust ei ole.

Komisjoni arvates ei vastuta kaupleja pelletite märgumise ja selle tagajärgede eest ka üldise riskivastutuse alusel. Töövõtulepingus vastutab kaupleja tööga seotud kahjustuste eest samaväärselt sõltumata sellest, kas need tekkisid ebaõigest tehnoloogiast, kasutatud seadmete omadustest, parandustöödest või muust tegurist põhjustatuna. Seejuures omab tähendust asjaolu, et kahjustused tekkisid esemele ajal, kui kaupleja tegi tööd või ajal kui tööga seotud ese oli kaupleja valduses ja kauplejal lasus juhusliku hävimise või kahjustumise riisiko.

Kõnealusel juhul ei ole tõendatud, et ettesöötismehhanismi mootori rike tekkis ajal, kui kaupleja tegi objektil tööd; objekt ei ole olnud kaupleja valduses. Seega ei esine üldise riskivastutuse aluseid.

Järgnevalt hindab komisjon, kas kaupleja tegi 9.augustil 2021 tellitud töö nõuetekohaselt, st kas kauplejal on õigus kokkulepitud tasule või mitte.

Pooled ei vaidle selles, et esimese tellimuse sisuks oli tarbija veetorustikus asuva kolmiku vahetamine. Kaupleja tegi töö, so asendas torukolmiku. Tarbija võttis töö pretensioonideta vastu ning tasus kokkulepitud hinna.

VÕS § 641 järgi peab töö vastama lepingutingimustele. Pooled ei ole töö kvaliteedis kokku leppinud; seega tuleb lähtuda töö vastavuse hindamisel keskmisest kvaliteedist ja töö otstarbest. Tarbijatöövõtulepingu puhul on töö puudustega, kui sellel ei ole tavaliselt seda liiki tööle omast kvaliteeti, mida tellija võis lähtudes töö olemusest mõistlikult eeldada.

Tarbija ei ole esile toonud, et kolmiku asendamisega jäi töövõtulepingu eesmärk saavutamata. Sellest järeldab komisjon, et lekkekoht parandati ning kauplejal tekkis õigus tasule. Kaupleja õigust saada selle töö eest tasu, ei piira uue lekkekoha tekkimine. Seda ka juhul, kui uus lekkekoht on põhjuslikus seoses varasema tööga. Viimasel juhul võinuks tarbijal tekkida töö parandamise nõue ja/või kahju hüvitamise nõue, mitte tasu tagastamise nõue.

Tarbija väidab, et uus lekkekoht tekkis kolmiku asendamise tagajärjena kaupleja hooletuse tõttu. Kaupleja väidab, et mõlemad tarbija väljakutsed olid avariilised ning hilisem torul tekkinud leke ei ole seotud 9.augustil 2021 tehtud tööga.

Hinnanud esitatud tõendeid kogumis leiab komisjon, et nende põhjal ei ole võimalik tuvastada, milline oli 16.augustil 2021 parandatud lekke olemus (miks vesi tilkus; milline torustiku osa ja mis põhjusel oli katki; milliste omadustega oli asendatud toru jmt).

Komisjoni arvates on võimalik, et 16.augustil 2021 vahetatud toruleke tekkis toru amortisatsiooni tõttu, so samal viisil kui tekkis leke 9.augustil 2021 asendatud kolmikus. Samaväärselt on võimalik, et lekke tekkimise põhjustas 9.augusti 2021 töö tegemine. Seega ei ole avaldaja väited ülekaalukalt veenvad.

Komisjoni arvates on tarbija vaatamata sekretariaadi selgitustele jätnud oma tõendamiskoormuse täitmata. Väide selles, et teine kaupleja töömees seostas leket varasema tööga, ei ole millegagi tõendatud.

Tarbija etteheited selles, et kaupleja ei pidanud vajalikuks olukorraga tutvuda ei ole õiged. Tarbija on kindlustusandjale teatanud kindlustusjuhtumist (mootori rikkest) 16.augustil 2021. Samal päeval tegi kaupleja töötaja tarbija juures tööd. Seega oli tarbijal võimalus osundada nii mootoririkkele kui ka tekkinud kahjule ning kontrollida asjaolusid koos kaupleja töötajaga.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et 16.augusti 2021 töö ei ole varasema töö parandamine või asendamine, mida kaupleja pidanuks tegema enda kulul. Tegemist on teise tööga, mille eest makstud tasu ei ole hinnatav kulutusena, mida tarbija pidi kandma üksnes 9.augustil 2021 tehtud töö tõttu.

Komisjon selgitab tarbijale, et leping on siduv mõlemale poolele. Kaupleja tasunõue tuleneb VÕS §-dest 635 lg 1 ja 637 lg 3 järgi lepingust ja muutub sissenõutavaks töö valmimisega. Tasu maksmise kohustusest vabanemiseks tuleb leping õiguspäraselt üles öelda või sellest õiguspäraselt taganeda. Tarbija seda teinud ei ole.

Seega on tarbija maksnud kauplejale tasu lepingu alusel ning tehtud töö eest tasu tagasinõudmiseks alus puudub; tarbija nõue tuleb jätta rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Veiko Kopamees
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/